

TÜRKMENISTANYŇ PREZIDENTI SERDAR BERDIMUHAMEDOW: – Ýurdumyzda durmuşa geçirilýän iri taslamalar, ulanmaga berilýän, gurluşygy alnyp barylýan desgalar milli ykdysadyýetimizi pugtalandyrmaga, halkymyzyň abadan we bagtyýar durmuşda ýaşamagyny üpjün etmäge gönükdirilendir.

NESIL

ESASLANDYRYJYSY – TÜRKMENISTANYŇ MINISTRLER KABINETI

№ 32 (5015), 2025-nji ÝYLYŇ 22-nji APRELI, SIŞENBE

DURMUŞ-YKDYSADY ÖZGERTMELER ROWAÇLANÝAR

alymlyary tarapyndan «Türkmenistanda himiýa ylmyny we tehnologiýalaryny toplumlaýyn ösdürmegiň 2021 — 2025-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasy» esasynda ministrlikler we pudaklaýyn dolandyryş edaralary bilen bilelikde ylmyň gazanalary, täze himiki tehnologiýalar arkaly ekologik taýdan arassa, dünýä bazarynda bäsdeşlige ukyply önümleri öndürmegiň innowasion tehnologiýalaryny işläp düzmek boýunça degişli işler alnyp barylýar. Netijede, öňdebaryjy usullardyr döwrebap tehnologiýalar önümçilige yzygiderli ornaşdyrylýar. Şunuň bilen baglylykda, degişli ýolbaşça Türkmenistanda ylmy barlaglaryň netijeliligini üpjün etmek boýunça pudagara toparyň mejlisini guramagylyklyk geçirmeke tabşyryldy.

Türkmenistan – Ýaponiýa: hoşniýetli hyzmatdaşlygyny täze sahapyşy

Mälim bolşy ýaly, döwlet Baştutanymyz 13 — 15-nji aprelde Ýaponiýanyň Osaka we Tokio şäherlerine sapary üstünlikli amala aşyrdy. Saparyň çäklerinde Ýaponiýanyň Imperatory Naruhito, Premýer-ministri Sigeru Isiba, dostlukly ýurduň işewür toparlarynyň wekilleri bilen duşuşyklar geçirildi. Ikitaraplaýyn resminamalaryň 15-sine gol çekildi, Bilikdäki metbugat beýanaty kabul edildi. Şeýle hem geçen ýylyň 9-njy awgustynda Astana şäherinde gol çekilen Türkmenistanyň Döwlet daşary ykdysady iş banky bilen «Nippon» eksport we maýa goýumy ätiýaçlandyryş agentliginiň arasynda hyzmatdaşlyk etmek hakynda Ähtnama alyşyldy. Bularyň ählisi türkmen-ýapon gatnaşyklarynyň şertnama-hukuk binýadyny mundaň beýläk-de pugtalandyrmaga ýardam eder. Şeýle hem hormatly Prezidentimiziň gatnaşmagynda «EKSPÖ — 2025» Bütindünýä sergisinde Türkmenistanyň Milli günü mynasybetli dabaraly çäreler geçirildi. Bu ahlumy gözden geçirilişde ýurdumyzyň öz Milli gününü ilkinji bolup geçirendi bellärliligidir. Onuň çäklerinde halkymyzyň taryhy we baý medeni mirasy, ýurdumyzyň häzirkä ösüşleri giňden açylyp görkezildi.

Dünýä giňişligine goşulýmagyň möhüm ugry

«Bitarap Türkmenistanyň daşary syýasat ugrunyň 2022 — 2028-nji ýyllar üçin Konsepsiyasyny» netijeli durmuşa geçirmegiň çäklerinde halkara sergi işini ösdürmäge möhüm ähmiýet berlip, ol ýurdumyzyň dünýäniň ykdysady, medeni, maglumatlar giňişligine goşulýmagyň möhüm ugurdyr. Şu jäheden, döwlet Baştutanymyzyň garamagyna Halkara sergiler býurosý bilen netijeli hyzmatdaşlygy has-da ilerletmäge gönükdirilen teklipler hödürlenildi.

■ Geljek ýyllaryň dowamynda ýurdumyzda Halkara sergiler býurosý bilen bilelikde oba hojalyk ugry boýunça ýöriteleşdirilen «EKSPÖ» halkara sergisini geçirmegiň mümkinçiliklerini öwrenmek we bu

babatda deslapky taýýarlyk işlerini geçirmek teklipl edildi.

■ Agzalan sergini Türkmenistanda geçirmek boýunça ýörite gazyň döretmek babatda çäreleri görmek we şunuň bilen baglylykda, iri halkara kompaniýalar bilen gepleşikler geçirmek teklipl edildi.

■ Ýurdumyzyň halkara sergi işini mundaň beýläk-de kämilleşdirmäge, Türkmenistanyň önümdäki Bütindünýä ýöriteleşdirilen sergilerine ýokary derejede gatnaşmagyny üpjün etmek üçin degişli işleri amala aşyrmaga gönükdirilen degişli resminamalaryň taslamalaryny taýýarlamak bilen bagly teklipler beýan edildi. Şolaryň hatarynda 2027-nji ýylyň 19-njy marty — 26-njy sentýabry aralygynda Ýaponiýanyň Ýokogama şäherinde geçiriljek ekologiya we tebigaty goramak meselesine bagyşlanan «Green EKSPÖ — 2027» hem-de 2027-nji ýylyň 15-nji maýy — 15-nji awgusty aralygynda Serbiýa Respublikasynyň Belgrad şäherinde «Oýun adamzat üçin: sport we saz hemmeler üçin» diýen şygar astynda geçiriljek «EKSPÖ — 2027» Bütindünýä ýöriteleşdirilen sergileri bar.

■ Türkmen hünärmenleri üçin sergi-ýarmarka işi boýunça dünýäniň öňdebaryjy ýurtlarynyň we halkara guramalaryň wekilleri bilen okuw maslahatlaryny guramak, daşary ýurtlardaky okuw merkezlerinde olaryň hünär derejelerini ýokarlandyrmak maksady bilen, 2025 — 2027-nji ýyllar üçin degişli Maksatnamany taýýarlamak teklipl edildi.

Maksat — maglumat elýeterliligini üpjün etmek

Ýurdumyzyň ykdysadyýetiniň ähli pudaklaryny sanlylaşdyrmak we döwrebap çözgütlere esaslanýan innowasion tehnologiýalary önümçilige ornaşdyrmak boýunça işler durmuşa geçirilýär. Hususan-da, Türkmenistanda sanly ykdysadyýeti ösdürmegiň degişli Döwlet maksatnamasynda bellenen wezipeleri ýerine ýetirmegiň çäklerinde «Türkmenaragatnaşyk» agentligi tarapyndan pudagara elektron maglumat alyşmak ulgamy döretmek we işe girizmek, bu ugurda işlejek hünärmenleri taýýarlamak boýunça zerur işler alnyp barylýar. Bu bolsa maglumatlara elýeterliligi üpjün etmäge, ýurdumyzda elektron hyzmatlaryň sanyny artdyrmaga giň mümkinçilikleri döreder.

Görmüşü ýaly, Ministrler Kabinetiniň nobatdaky mejlisinde milli ykdysadyýetimizniň möhüm ugurlaryny özgertmäge gönükdirilen birnäçe wajyp meselelere seredilip, olar boýunça degişli çözgütlär kabul edildi. Munuň özi ýurdumyzyň ykdysady kuwwatynyň artdyrylmagynyň, ruhy gymmatlyklara ygrarlylygynyň, halkymyzyň rowaçlygynyň yzygiderli ýokarlandyrylmagynyň, ata Watanymyzyň halkara abraýynyň pugtalandyrylmagynyň hormatly Prezidentimiziň alyp barýan durmuş ugurlary syýasatynyň ileri tutulýan ugurlary bolmagynda galýandygyny ýene bir gezek dabaralandyrdy.

Berkarar döwletiň täze eýjamynyň Galkynyşy döwründe Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň parasatly baştutanlygynda amala aşyrylýan durmuş ugurlary syýasat üstünliklere beslenýär. 18-nji aprelde hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň sanly ulgam arkaly geçiren Ministrler Kabinetiniň nobatdaky mejlisi halkymyzyň ýaşajyş-durmuş derejesini mundaň beýläk-de ýokarlandyrmagy nazarlaýan özgertmeleri üstünlikli durmuşa geçirmäge, ýurdumyzyň ykdysady kuwwatyny has-da artdyrmaga, özara bähbitli halkara hyzmatdaşlygy giňeltmäge gönükdirilen içeri we daşary syýasatyň oňyn netijelere beslenjändiginiň aýdyň güwäsi boldy. Çünki mejlisde döwlet durmuşynda degişli birnäçe meselelere seredilip, bu babatda Mejlisiň Başlygynyň maglumaty, Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasarlarynyň hasabatlary diňlenildi. Döwlet Baştutanymyz milli ykdysadyýetimizniň ähli ugurlaryny netijeli ösdürmek bilen bagly anyk tabşyryklary berdi.

Kanunlyk — berkararlygynyň binýady

Ýurdumyzyň kanunçylygynyň häzirkä döwürni talaplaryna laýyklykda kämilleşdirmek işleri milli parlament tarapyndan üstünlikli dowam etdirilýär. Şunuň bilen baglylykda, şu ýylyň 12-nji aprelinde Mejlisiň ýedinci çagyrylyşynyň sekizinji maslahatynyň geçirilendigi bellemek gerek. Onuň dowamynda kazyýet edaralarynyň işini kämilleşdirmek we yük markalary hakynda halkara Konwensiýa degişli Teswirnama goşulmak bilen bagly kanunlaryň taslamalaryna garaldy. Şunuň bilen birlikde, jenaýat we jenaýat iş ýörediş kadalaryny döwrebaplaşdyrmak, kazyýetde raýat iş ýörediş düzgünleri amala aşyrylanda, arbitraž, zähmet, maşgala, salgyt bilen baglanyşykly işlere garalanda adalgalaryň ulanylyşynyň birkysmy sazlaşygyny emele getirmek, şeýle hem ýubileý medaly, administratiw önümçilik, awtomobil ulagy, migrasiýa boýunça kanunlara üýtgetmeler we goşmaçalar girizmek boýunça kanun taslamalary ara alnyp maslahatlaşyldy we kabul edildi. Şeýle-de maslahatda Türkmenistanda Adam hukuklary boýunça ygtyýarly wekil — Adalatçynyň maglumaty diňlenildi.

Ykdysady gatnaşyklar berkidilýär

Türkmenistan Ykdysady Hyzmatdaşlyk Guramasy bilen ýola goýlan gatnaşyklary ösdürmäge aýratyn ähmiýet berýär. Şoňa görä-de, şu ýylyň aprel aýynda Arkadag

Türkmenbaşydaky nebiti gaýtadan işleýän zawodlar toplumynyň suw üpjünçilik desgalaryny we ulgamlaryny döwrebaplaşdyrmak boýunça işler durmuşa geçirilýär. Munuň özi senagat-önümçilik desgalarynyň üpjünçilik ulgamlaryny has-da kämilleşdirmäge, döwrebap tehnologiýalary giňden ornaşdyrmaga gönükdirilen işleri üstünlikli ýerine ýetirmäge, hususan-da, zawodlar toplumynyň önümçiligini üçin suwuň zerur bolan möçberi bilen bökençsiz üpjün etmäge mümkinçilik berer.

Daýhandan hereket — ýerden bereket

Ýurdumyzyň oba hojalyk pudagynda we welaýatlarda möwsümleýin işler talabalaýyk alnyp barylýar. Gowaça ekişini bellenen möhletlerde geçirmek maksady bilen, oba hojalyk tehnikalaryny hem-de gurallary netijeli ulanmak, ekij çygyrilen meýdanlarda gögeriş suwuny tutmak, ilkinji hatara bejergisi işlerini geçirmek boýunça degişli çäreler görülýär. Bugdaý ekilen meýdanlarda agrotehnikanyň kadalaryna laýyklykda ideg etmek, hususan-da, mineral dökünler bilen iymitlendirmek, ösüş suwuny tutmak işleri alnyp barylýar. Galla kabul ediş kärhanalaryny, elewatorlary, bugdaý ýygýan kombainlary galla oragy möwsümüne taýýarlamak boýunça degişli işler geçirilýär. Pile öndürijiler tarapyndan ýüpe gurçuklaryna ideg etmek işleri alnyp barylýar. Ekerançylyk meýdanlarynyň suw üpjünçiligini gowulandyrmak maksady bilen, suwaryş we şor suw akabalaryny arassalamak, suw hojalyk desgalaryny abatlamak babatda degişli işler dowam edýär. Bulardan başga-da, Türkmen bedewiniň milli baýramyna bagyşlanan dabaraly çäreleri guramagylykly geçirmäge taýýarlyk görülýär.

Işewür hyzmatdaşlyk ösdürilýär

Şu ýylyň 29-njy apreli — 1-nji maýy aralygynda Söwda-senagat edarasyna «Halkara söwda we hyzmatlar» atly sergi-ýarmarkany

hem-de «Türkmenistanda halkara üňhülerine laýyk gelýän hil üpjünçiligi» atly halkara maslahaty geçirmäge taýýarlyk görülýär. Sergä ýurdumyzyň söwda toplumynda degişli hem-de ugurdaş ministrlikleriň, pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň, Senagatçylar we telekeçiler birleşmesiniň agzalarynyň, daşary ýurt kompaniýalarynyň, guramalaryň gatnaşmagy meýilleşdirilýär. Onuň çäklerinde halkara hünärmenleriň gatnaşmagynda eksporty ösdürmek, sanly marketing, sertifikasiýa talaplary ýaly meseleler boýunça maslahat beriş duşuşyklarynyň, işewürlük geňeşmeleriniň geçirilmegi göz önünde tutulýar. Halkara maslahata gatnaşmak üçin dünýäniň 27 ýurdundan kompaniýalarynyň we guramalaryň 63-si hasaba alnyp, häzirkä wagtda-da gatnaşmaga isleg bildirýänleri hasaba almak işi dowam edýär.

Medeniýet halklary ýakynlaşdyrýar

Türkmenistanda Liwiýa Döwletiniň Medeniýet günlerini geçirmäge taýýarlyk görülüp, onuň açylyş dabarasy Türkmenistanyň Şekillendiriş sungaty muzeýinde geçiriler. Bu ýerde arap kalligrafiýasynyň we Liwiýanyň milli lybaslarynyň, kitaplarynyň hem-de milli tagamlarynyň sergisini guramak, «Adamzadyň medeni ösüşini açyp görkezmekde we arap dilini hem-de yslam magaryfyny baýlaşdyrmakda türkmen alymlarynyň eýeleýän orny» atly maslahaty geçirmek meýilleşdirilýär. Medeniýet günleriniň çäklerinde myhmanlaryň «Magtymguly Pyragy» medeni-seýilgäh toplumyna, Döwlet medeniýet merkeziniň Döwlet muzeýine, Şekillendiriş sungaty muzeýine hem-de paýtagtymyzyň gözellerine baryp görmekleri göz önünde tutulýar.

Ylym — ösüşin we kämilligiň açary

Ýurdumyzda himiýa ylmyny we tehnologiýalaryny ösdürmek boýunça netijeli işler dowam etdirilýär. Hususan-da, Ylymlar akademiasynyň Himiýa institutynyň

Mälim bolsy ýaly, Türkmenistan döwletimizde ýetilýän sepgitler, halkymyzyň taryhyň dowamynda döreden hem-de häzirkî döwürde üstünlikli dowam etdirilýän ynsanperwer ýörelgeleri baradaky maglumatlar dünjäniň köpçülikleýin habar beriş serişdelerinde giňden beýan edilýär. 19-njy aprelde Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemäýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasynyň bejeriş işleri boýunça wise-prezidenti Oguljahan Atabaýewanyň ýurdumyza sapar bilen gelen «Al-Arabiýa» teleýaýlymynyň esasy alypbaryjysy Rizwan Hanyň ýolbaşçylygyndaky wekiliýet bilen bolan duşuşygy munuň nobatdaky mysaly boldy. Haýyr-sahawatlylyga gönükdirilen belent işleriň halkara giňişlikde wagyz edilmeği dünjä halklaryny, bütin adamzady parahatçylyga we agzybirlike çagyryr.

Ýadnyňyza bolsa, ýakynda Arkadag şäherinde Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemäýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasynyň döredilmeginiň 4 ýyllygy mynasybetli, gaznanyň bejeriş işleri boýunça wise-prezidenti Oguljahan Atabaýewanyň ýolbaşçylyk etmeginde üstünlikli geçirilen «Parahatçylyk we ynanyşmak ýyly: çagalaryň hatyry-syna halkara işiniň ösüşi» atly halkara maslahat dünjä jemgy-

BELENT YNSANPERWER IŞLER DÜNYÄ ÝAÝYLYR

ýetçiliginde uly seslenme döretdi. Dürli hyzmatdaş ýurtlar we halkara guramalar bu ugurda özara gatnaşyklary ösdürmäge taýýardyklaryny beýan etdiler. Şeýle maksat bilen, «Al-Arabiýa» teleýaýlymynyň wekilleriniň Arkadag şäherine gaznanyň işi bilen ýakyn-dan tanyşmak üçin gelmeği ýurdumyzda alnyp barylýan ynsanperwer işleriň dünjä giňişliginde cunňur gyzyklanma döredýändigini we belent ykrara eýe bolýandygyny görkezýär.

Şoňa görä-de, duşuşykda myhmanlar gaznanyň alyp barylýan işleri bilen giňişleýin tanyşdyryldy. Gaznanyň bejeriş işleri boýunça wise-prezidenti Oguljahan Atabaýewa Gahryman Arkadagymyzyň hem-de hormatly Prezidentimiziň tagallalary netijesinde Türkmenistanda üpjün edilen syýasy abadançylygyň, amala aşyrylýan oýlanyşykly ykdysady strategiýanyň ýurtda ähli ugurlar boýunça uly depginli ösüşleri gazanmaga, şol sanda hemäýat-goldawa mätäç çagalara hemmetaraplaýyn kömek bermäge giň mümkinçilikleri döredýändigini nygtady. Bellenilişi ýaly, Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemäýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasy Milli Liderimiziň ynsanperwer başlangyçlary esasynda 4 ýyl mundan ozal döredilip, Türkmenistanda hemäýata mätäç çagalaryň ykbalyna, bagtyýar geljeginiň üpjün edilmegine örän jogapkärli hem-de toplumlaýyn çemeleşýändigini aýdýn ýüzde çykardy. Döwletimiz bu çagalary üns merkezinde saklap, olaryň özüni türkmen jemgyýetiniň dolý derejeli agzasy hökmünde duýmaklary üçin ähli mümkinçilikleri döredýär.

Ýeri gelende bellesek, Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemäýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasy dünjä ýurtlarynyň çagalaryna hem ýurdumyzyň adyndan hemäýat bermek işlerini alyp barylýar. Bu haýyr-sahawatly işler türkmen halkynyň ynsanperwer ýörelgelerini, döp-dessurlaryna esaslanýar we döwletleriň arasyndaky dostlukly gatnaşyklaryň binýadyny has-da berkidiýär. Şunuň bilen baglylykda, myhman gaznanyň alyp barylýan işleriniň uly sogaplydygyny aýratyn nygtady we onuň işine ýokary baha berdi. Munuň anyk mysaly hökmünde teleýaýlymynyň işgärleri haýyr-sahawat gaznasynyň alyp barylýan işleri bilen öz tomasaçylaryny has giňden tanyşdyrmak üçin gaznanyň wise-prezidentinden interwýu bermegini haýyş etdiler. Şeýlelikde, duşuşykdan soňra, Oguljahan Atabaýewa myhmanlaryň haýysyna kanagatlanma bilen seslenip, dünjäniň meşhur «Al-Arabiýa» teleýaýlymynyň esasy alypbaryjysy Rizwan Hanyň sowallaryna jogap berdi.

Bir söz bilen aýdanyňda, atababalarymyzdan dowam edip gelyan ynsanperwerlik, haýyr-sahawatlylyk ýörelgeleri esasynda Gahryman Arkadagymyzyň başlangyjy bilen döredilen Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemäýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasy belent ynsanperwerligiň we ýaş nesil hakyndaky aladanyň aýdýn nusgasy bolup, halkymyzyň haýyr-sahawatlylyk ýörelgelerini dabaralandyryr.

ÝAŞLAR WE ÝAŞLAR GURAMASY

■ Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Merkezi geňeşi tarapyndan «Milli miras — nesillere görlede» atly gepeleşigiň täze sany ýazgy edildi. Onuň dowamynda üstümizdäki şanly ýylda durmuşa geçirilýän döwletli işler, milli ýol-ýörelgelerimiz, ösüp gelyan ýaş nesli watansöýüjilik, ynsanperwerlik ruhunda terbiýelemek dogrusynda gyzykly söhbetler edildi.

Mahym SELIMOWA,
TMÝG-niň Merkezi geňeşiniň medeniýet we köpçülikleýin habar beriş bölüminiň baş hünärmeni.

■ Saçly Dursunowa adyndaky Arkadag şäher lukmançylyk orta hünär okuw mekdebinde türkmen Bitaraplygynyň dünýäde parahatçylygy berkitmekdäki ähmiýetini wagyz etmek maksady bilen brifing duşuşygy geçirildi. Arkadag şäheriniň Ýaşlar guramasynyň guramagynda geçirilen duşuşykda ýurdumyzyň parahatçylykly syýasatynyň ähmiýeti dogrusynda giňişleýin gürrün edildi.

Mämmedaly ORAZALIÝEW,
TMÝG-niň Arkadag şäheriniň geňeşiniň esasy hünärmeni.

■ Sarahs etrabyndaky «Döwletabatgazçykaryş» müdirliginde etrap Ýaşlar guramasynyň guramagynda geçirilen «Sagdyn durmuş — sagdyn jemgyýet» atly duşuşyga ýaş işçihünärmenler işjeň gatnaşdylar. Çäräniň dowamynda sport bilen yzygiderli meşgullanmagyň, sagdyn durmuş ýörelgelerine eýermeginiň ähmiýeti baradaky çykyşlara giň orun berlip, ýaşlarda aýratyn täsir galdyrdy.

Aýgül ÖDENÝAZOWA,
Ahal welaýatynyň Sarahs etrabyndaky «Döwletabatgazçykaryş» müdirliginiň ilkinji Ýaşlar guramasynyň hünärmeni.

■ Balkan welaýatynyň Bereket etrap Ýaşlar guramasynyň guramagynda etrapdaky 3-nji orta mekdepe «Maşgala mukaddesligi halkymyzyň milli terbiýesiniň göneçligidir» ady bilen wagyz-nesihat duşuşygy geçirildi. Duşuşygyň esasy maksady

maşgalanyň ynsan durmuşyndaky ornunyň juda uludygyny, onuň ähmiýetini ösüp gelyan ýaş nesillere wagyz etmekden ybarat boldy.

Döwrandurdy ORAZDURDYÝEW,
TMÝG-niň Balkan welaýatynyň Bereket etrap geňeşiniň başlygy.

■ Boldumsaz etrap Ýaşlar guramasynyň guramagynda etrapdaky 1-nji orta mekdepe «Terbiýe — ahlak kämilliginiň özeni» ady bilen wagyz-nesihat duşuşygy geçirildi. Duşuşykda sagdyn durmuş ýörelgelerini dolý we dogry berjaý etmegiň ähmiýeti, milli döp-dessurlarymyzyň ýaşlary edep-terbiýeli edip yetiştirmekdäki orny, bilim ulgamyndaky ýetilen sepgitler barada çykyşlar edildi.

Parahat SABIROW,
TMÝG-niň Daşoguz welaýatynyň Boldumsaz etrap geňeşiniň Gubadag şäher bölümeçisiniň baş hünärmeni.

■ Türkmenabat şäherindäki 39-njy orta mekdepe mugallymlaryň hem-de ýokary synp okuwçylaryň gatnaşmagynda wagyz-nesihat duşuşygy geçirildi. Türkmenabat şäher Ýaşlar guramasynyň guramagynda geçirilen çäre «Bitaraplyk ýoly — dünýä nusga göräldämis» diýlip atlandyryldy hem-de onuň dowamynda türkmen Bitaraplygynyň ähmiýeti dogrusynda täsirli çykyşlar edildi.

Gülşat ÇARYÝEWA,
TMÝG-niň Lebap welaýatynyň Türkmenabat şäher geňeşiniň guramachylyk bölüminiň esasy hünärmeni.

■ Mary etrap Ýaşlar guramasynyň guramagynda etrapdaky 38-nji orta mekdepe döredilen mekdepe muzeyine ýokary synp okuwçylarynyň gezelenji guraldy. «Baý taryhim — milli buýsanjym» diýlip atlandyrylan gezelenjiň dowamynda okuwçy ýaşlar ene-mamalarymyzdan miras galan gadymy el işleri bilen içgin tanyş boldular hem-de şöhratly geçmişimiz dogrusynda pikir alyşdylar.

Sülgün ATAYEWA,
TMÝG-niň Mary etrap geňeşiniň guramachylyk bölüminiň sanly ulgam boýunça esasy hünärmeni.

Bitarap, Garaşsyz topragyň nurdur, Baýdagyň belentdir dünýäň öňünde!

PARAHATÇYLYK — ABAĐANÇYLYGYŇ BINÝADY

Täze taryhy döwürimizde Gahryman Arkadagymyzyň beňik başlangyçlaryny mizemez ýörelge edinjän hormatly Prezidentimiziň parasatly baştutanlygynda jemgyýetimizniň durmuşynyň ähli ugurlarynda giň gerimli özgertmeler üstünlikli amala aşyrylýar. Bu bolsa agzybir halkymyzyň bagtyýarlygyny üpjün etmek bilen birlikde, ählumumy parahatçylygy, özara bähbitli halkara hyzmatdaşlyk gatnaşyklaryny yzygiderli ösdürmäge mümkinçilik berjär. Milli Liderimiziň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň umumadamzat ähmiýetli beňik işleriniň halkara bileleşiginde giňden goldanylyp, şu ýylymyzyň dünjä derejesinde «Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly» diýlip yglan edilmegi bolsa her birimiziň göwün guşumyzy ganatlandyryr.

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyş döwründe Gahryman Arkadagymyzyň hem-de hormatly Prezidentimiziň taýsyz tagallalary bilen türkmen Bitaraplygynyň çunňur mazmuny bütin dünýäde uly gyzyklanma eýe bolýar. Muňa hemişelik Bitaraplygymyzyň şanly 30 ýyllyk baýramynyň giňden belenliýän ýylynda gazanylyan daşary syýasy üstünlikler hem aýdýn şaýatlyk edýär. Ýakynda, has takygy, 21-nji martda Birleşen Milletler Guramasynyň Baş Assambleýasynyň 79-njy sessiýasynyň 61-nji plenar mejlisinde ýurdumyzyň başlangyjy bilen «Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygy» atly Kararnamanyň biragyndan üçünjü gezek kabul edilmegi bagtyýar zamanamyznyň şöhratly taryhyna altyn harplar bilen ýazylan buýsançly waka boldy.

Häzirkî wagtda Milli Liderimiziň parasatly başlangyçlary Arkadagly Gahryman Serdarymyz tarapyndan üstünlikli durmuşa geçirilip, ýurdumyzyň halkara abraýy barha belende galýar. Şunda BMG-niň Baş Assambleýasynyň sebitiň ýurtlary, dünjäniň beýleki döwletleri bilen parahatçylykly, dostlukly, özara bähbitli gatnaşyklary ösdürmekde ýurdumyzyň işjeň ornuny ykrar edýändigini buýsançly hakykatdyr. Türkmenistanyň Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynyň dowamyndaky işleriniň we ileri tutýan ugurlarynyň Konsepsiyasynyň taýýarlanmagy muňa aýdýn mysaldyr. Bu resminamany Milletler Bileleşiginiň dolulygyna makullamagy bolsa aýratyn belenlihmäge mynasypdyr. Şeýle hem ýakynda, has takygy, 11-nji aprelde BMG-niň Baş Assambleýasynyň 79-njy sessiýasynyň 63-nji plenar mejlisinde «BMG-niň deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barylýan döwletler boýunça üçünjü maslahatyny geçirmegini tertibine goşmaga maglumat» atly Kararnamanyň biragyndan kabul edilmegi möhüm ähmiýetli wakadyr. Birleşen Milletler Guramasynyň Nyý-Yorkdaky ştab-kwartirasyndan bu hoş habaryň gelip gowuşmagy ýurdumyzyň öňe sürýän başlangyçlarynyň dünjä bileleşigi tarapyndan ykrar edilyändigini we olaryň halkara giňişlikde uly ähmiýete eýedigini tassyklaýar.

Hemşelik Bitaraplygymyzyň şanly 30 ýyllygynyň giňden belenliýän ýylynda geçirilýän halkara derejeli forumlarda, maslahatlarda hem ata Watanymyzyň köpugurly başlangyçlary, asyly maksatlary özboluşly beýanyny tapýar. Mälim bolsy ýaly, şu ýylyň 19-njy martynda paýtagtymyza türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň gatnaşmagynda geçirilen «Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly: durmukly ösüşi üpjün etmekde sebitara ykdysady hyzmatdaşlygyň orny» atly halkara maslahat munuň aýdýn subutnamasydyr. Milli Liderimiziň halkara forumda eden taryhy çykyşynda belleýşi ýaly, Türkmenistan parahatçylyk we ynanyşmak ideýasyny gönüden-göni ykdysady ösüş bilen baglanyşdyrýar. Şoňa görä-de,

şu ýyl — Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly ykdysady hyzmatdaşlyga güçli itergi bermelidir. Şeýlelikde, bu halkara forum ýurdumyzyň sebitde durmukly ösüşi üpjün etmäge gönükdirilen oňyn başlangyçlarynyň halkara derejede ykrar edilyändiginiň nobatdaky beýany boldy.

Ýeri gelende bellesek, sebitara ykdysady hyzmatdaşlyk durnukly ösüşi üpjün etmekde strategik ähmiýete eýedir. Ol söwda, energetika, ulag we ekologiýa ýaly ugurlarda bilelikdäki taslamalary öz içine alýar. Bu ulgamlardaky hyzmatdaşlyk ykdysady ösüşe ýardam bermek bilen birlikde, ýurtlaryň arasyndaky ynanyşmak ýörelgelerini, dialog medeniýetini hem pugtalandyryr. Şunuň bilen baglylykda, Türkmenistanyň parahatçylyk söýüjilige, dostluga, ynsanperwerlige ýugrulan başlangyçlary bütin dünýäde onlanylyr.

Bu günki gün türkmen halky Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynyň zähmet üstünliklerine, taryhy wakalara beslemek bilen, täze sepgitlere tarap ynamly öňe barýar. Milli ykdysadyýetimizniň ähli pudaklarynda gazanylyan ajaýyp üstünlikler bolsa Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyş döwrüniň belent sanjohratyny has-da dabaralandyryr. Goý, ýurdumyzy ösüşleriň rowşen ýoly bilen öňe alyp barylýan, ata Watanymyzyň halkara abraýyny belent derejelere göterýän Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun!

Osmanhan GARABAYEW,
«Türkmenistan» awiakompaniýasy» açyk görnüşli pagdarlar jemgyýetiniň hünärmeni.

BUÝSANÇLY KÖŇÜLLERIN KELAMY

HALKARA BILIM HYZMATDAŞLYGY:
abadan geljegin bähbidine tagallalar

筑波大学
University of Tsukuba

Bilim we ylym jemgyýetiniň ösüşini üpjün edýän gymmatlyklar bolup, bitin adamzadyň abadan geljegini gurmaýyň ýol çelgisidir. Şoňa görä-de, häzirki wagtda Türkmenistan döwletimizde bilim ulgamyny yzygiderli ösdürmäge, bilim ýüki we ylym gory ýeterlik nesilleri kemala getirmäge, olaryň ylymy başlangyçlaryny goldamaga, şol sanda bu ugurda halkara hyzmatdaşlygy pugtalandyrmaga aýratyn üns berilýär. Muňa hormatly Prezidentimiziň ýakynyda Günüň dogýan ýurdy hasaplanýan, ençeme ýyllardan bäri hoşniýetli hyzmatdaşymyz Ýaponiýa amala aşyran ilkinji saparynyň mysalynda ýene bir ýola aýdýň göz ýetirdik.

Ilkinji nobatda, dostlukly ýurda saparynyň barşynda döwlet Baştutanymyza Ýaponiýanyň in abraýly ýokary okuw mekdepleriniň biri bolan Sukuba uniwersitetiniň hormatly doktory diýen alymlyk derejesiniň berlidigini nygtamak gerek. Yokary sylag iki ýurduň arasyndaky hyzmatdaşlygyny, hususan-da, bilim-ylym ulgamlaryndaky gatnaşyklaryň ýokary derejesini tassyklamak bilen, «Beýik işler bilime daýýar» diýýän döwlet Baştutanymyzyň bu ugurdaky tagallalarynyň belent ykarnama eýe bolýandygyny görkezdi. Şu ýerde Gahryman Arkadagymyzyň hem bu uniwersitetiň hormatly doktorydygyny bellemek diýşen buýsandyryýjdyr.

Kämil bilimli, ylymy gözlegleri alyp barmaga ukyply ýaş nesilleri yetiştirmek, olaryň dünýä ýaşlary bilen tejribe alyşmaklaryny ýola goýmak her bir kuwwatly döwletin alyp baryan syýasatynyň hemişe üns merkezinde durýan möhüm meseleleriň hataryndadyr. Şunuň bilen baglylykda, hormatly Prezidentimiziň amala aşyran saparynyň barşynda iki ýurduň arasynda gol çekilen 15 resminamanyň 5-siniň bilim ulgamyndaky hyzmatdaşlygy ilerletmäge gönükdirilmegi türkmen-ýapon gatnaşyklarynda bu ugra aýratyn ähmiýet berilýändiginiň netijesidir. Bu resminamalary laýyklykda, iki ýurduň arasyndaky netijeli bilim hyzmatdaşlygy geljekde has-da berkidiler we ilerlediler, täze derejelere çykyrlar.

Ýeri gelende bellesek, häzirki wagta çenli türkmen-ýapon medeni-ynsanperwer hyzmatdaşlygynyň möhüm ugurlarynyň biri bolan bilim ulgamyndaky gatnaşyklaryň baý tejribesi toplandy. Muňa ýurdumyzyň orta we ýokary okuw mekdeplerinde ýapon diliniň öwredilmegi, Türkmenistan bilen Ýaponiýanyň ýokary okuw mekdepleriniň arasynda göni gatnaşyklaryň ýola goýulmagy, hususan-da, geçen ýyllarda Döwletmämmed Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri instituty, Türkmenistanyň Oguz han adyndaky Inžener-tehnologiýalar uniwersiteti bilen Ýaponiýanyň Sukuba uniwersitetiniň arasynda hyzmatdaşlyk etmek hakynda deňişli resminamalaryň kabul edilmegi aýdýň mysallardyr. Şeýle-de Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynyň 7-nji aprelinde Türkmenistanyň Bilim ministrligi bilen Ýaponiýanyň Sukuba uniwersitetiniň arasynda wodorod energiýasy boýunça bilelikdäki ylymy barlaglar babatda hyzmatdaşlyk etmek barada özara düşünişmek hakynda Ähtnama göni wideoara-gatnaşyk arkaly gol çekildi.

Jemläp aýdanynda, döwlet Baştutanymyzyň Ýaponiýa amala aşyran ilkinji sapary uly üstünliklere beslenip, iki dostlukly ýurduň dürlü ugurlar bilen bir hatarda, bilim ulgamyndaky gatnaşyklary mundan beýläkde netijeli ösdürmek üçin bilelikdäki işleri dowam etdirmäge taýýardygyny görkezdi. Çünki Gahryman Arkadagymyzyň nygtaýşy ýaly, «Biziň döwrümüz ylmyň hem bilimiň döwri».

Kakajan ÇARYÝAROW,
Hydyr Derýaýew adyndaky Mugallımeçilik mекdebiini mugallımy.

Jumamyrat ÇARYÝEW,
Türkmen döwlet medeniýet institutynyň mugallımy.

ÝAŞLAR WE MILLILIK

ZENAN EDEBI — MAŞGALA MERTEBESI

Halkymyzyň zenanlara bildirýän hormatynyň çägi ýokdur. Zenany — gyzy, gelni, maşgalasy, enesi hökmünde sylamak türkmeniň asylyly ebedinden nyşan. Olaryň geýnişi, edep-ekramy, eliniň süýjüligi, il-güne sylaşyklylygy hem sungat derejesine ýetirilen düplerimizdir. Eli işli, mylaýymzada gyzlarymyz öýüň gelşiği, dilinden dür dökiül-ýän, göwnünden gül açylýan mährem enelerimiz maşgalanyň bereketli saçagynyň eýesi, oňagyň terbiýeçisidir.

Edepli, erkanly, mylaýymzada, Tä ölinçän bile yöresin geler.

Zenan terbiýesiniň gözbaşynda duran gyzlaryň edebi ilkinji orunda bolupdyr. Çünki pederlerimiz gyzlardan gelin, gelinlerden ene yetişändigine dogry düşünipdirler. Şonuň üçin gyzlary kiçiliginden zähmete ugrukdyryp, töwerek-daşyny söýmegi, uly-kiçä mähirli bolmagy ündäpdirler. Pederlerimiz gyzlary «gözele», gelinleri «baydaga», eneleri «Käbä» deňäp söýüpdirler. Olary agyr işden, durmuşda gabat gelýän kynçylyklardan goramaga, aýamaga çalsypdyrlar.

Türkmenlerde maşgala aladasy birjik-de ünsden düşürilmändir. «Gorkut ata», «Görogly», «Kowusnama» ýaly terbiýeçilik ähmiýeti bolan ajaýyp kitaplary okanynda, oňa magat göz ýetirýärsiň. Maşgala agzybirliği, çaga terbiýesi hakynda Gahryman Arkadagymyzyň kitaplarynda hem giňden beýan ediliýär. Bu mysallar, bir tarapdan, halkymyzyň terbiýe mekdebiiniň asyrlaryň jümüşinden gözbaş alyandygyny görkezse, ikinji bir tarapdan, ata-babalarymyzyň maşgala baradaky taglymatlarynyň ölmez-ýitmezligini subut edýär.

Aristotel: «Estetik gözellig zenanyň kalbyndan öňýän duýgy, muny iýmitlendirmek diňe ynasa we yürege bagly» diýip belläpdir. Türkmen zenanlary terbiýäniň ilkinji başlangyjy hökmünde sylag-hormaty we utanç-haýany belende goýýarlar. Bu häsiýetleri bolsa uzyn ýenli, uzyn etekli köynekleri geýmek, seykin ýöremek, her bir hereketinde ejaplylyk arkaly mähim edýärlär. Mysal üçin, gelin gelen öýünde hyzmaty, zähmeti, sylasgy, häsiýeti, ejaby arkaly özüni syladýar. Bu bolsa milliligimiziň in ajaýyp ýörelgeleri hasaplanýar. Gahryman Arkadagymyzyň «Türkmen medeniýeti» atly ajaýyp kitabunda: «Türkmen zenany eli çeperligiň, kalby joşgunlylygyny, yüregi mähir-muhabbetliligini, nusgawy edep-ekramyň mekdebidir» diýip bellemegi hem ýöne ýere dälidir. Sebäbi islendik halkyň, milletiň yüzüniň tuwagy edepli gelin-gyzlardyr.

Terbiýeli nesil jemgyýetde maşgala gatnaşyklarynyň berk hem kämil bolmagyna önün täsirini ýetirýär. Çünki perzent adamzadyň ýagty geljigidir. Nesillerimiziň okamagy, öwrenmegi, döretmegi, hemmetaraplaryň kämil hünärmenler, şeýle-de asyly, edepli, ilhalar adamlar bolup yetişmekleri üçin ajaýyp mümkinçilikleri döredýän Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak, belent başlary aman bolsun!

Meretgül BEGDURDYÝEWA,
Aşgabat şäherindäki Ata Gowşudow adyndaky 125-nji orta mekdebiň ýokary derejeli himiýa mugallımy.

TÜRKMEN BEDEWINIŇ MILLI BAÝRAMYNA

DÜNYÄ
MEDENIÝETINIŇ
GYMMATLYGY

Täze taryhy döwürimizde Gahryman Arkadagymyzyň hem-de hormatly Prezidentimiziň tagallalary bilen milli medeniýetimizi we sungatymyzy ösdürmek hem-de dünýäde giňden wagyz etmek babatda beýik işler durmuşa geçirilýär. Şunda sungatynyň dürlü ugurlary bilen bir hatarda, milli sirk sungatynyň ösdürilmegine hem möhüm ähmiýet berilýär. Mähim bolşy ýaly, Milli Liderimiziň başlangyjy bilen ýurdumyzda milli sirk sungaty dikeldilip, 2010-njy ýylyň aprelinde Türkmenistanyň Döwlet sirk gaýtadan işläp başlady. Munuň özi häzirki zaman türkmen sirk sungatyny ösdürmegiň ýolunda möhüm tapgyr boldy.

Bilşimiz ýaly, Milli Liderimiziň Monako Knýazlygynda saparda bolan günlerinde «Galkynyş» milli at üstündäki oyunlar topary Monte-Karloda geçirilen halkara sirk sungaty festiwalında üstünlikli çykyş edip, Altyn baýraga we beýleki ýörite baýraklara mynasyp boldy. Munuň özi ýurdumyzda sirk sungatyny ösdürmek ugurunda durmuşa geçirilýän işleriň ajaýyp netijesidir. Ýurdumyzyň meşhur toparynyň şeýle abraýly halkara ýaryşda üstünlikli çykyş etmegi milli sirk sungatymyzyň dünýäde ykrar edilişdigiň belent nyşanydyr.

«Galkynyş» milli at üstündäki oyunlar toparynyň ýerine ýetirýän akrobatika we gimnastika tilsimleri, bedewlere usatlyk bilen erk edip, at çapmak bilen sungatynyň ýokary derejesini görkezýän çykyşlary milli sirk sungatymyzyň özboluşly aýratynlygydyr. Ýeri gelende bellesek, bu topar 2007-nji ýylda Gahryman Arkadagymyzyň tagallasy bilen döredildi. Ýurdumyzyň sirk sungatynyň ösüşinde «Galkynyş» milli at üstündäki oyunlar toparyna uly orun degişlidir. Bu topar dünýäniň dürlü ýurtlarynda çykyş edip, sirk sungaty boýunça birnäçe abraýly halkara baýraklara mynasyp boldy.

Gahryman Arkadagymyzyň asyly başlangyçlaryny üstünlikli dowam etdirýän hormatly Prezidentimiziň parassatly baştutanlygynda ýurdumyzyň atçylyk pudagyny ösdürmek we milli atşynaslyk düplerimizi dünýä ýaýmak, şol sanda ahalteke bedewleriniň tohum arassalygyny gorap saklamak boýunça yzygiderli işler durmuşa geçirilýär. Köpetdagyň ajaýyp künjeginde «akylly» şäher konsepsiýasy boýunça bina edilen Arkadag şäherinde Aba Annaýew adyndaky Halkara atçylyk akademiýasynyň döredilmegi munuň aýdýň mysallarynyň biridir. Şeýle hem bu şäherde halkara ölçeglere laýyk gelýän Atçylyk ylmy-önümçilik merkeziň hereket etmegi, Arkadag şäherinde 1500 tomasaça niýetlenen Görogly adyndaky döwlet atçylyk sirkiniň bolmagy bu ulgamyň dünýäde derejesine çykarýandygynyň aýdýň güwäsidir.

Gözelligi, ýyndamlygy bilen göreni haýrana goýýan bedewleri seýislemek tutanyerli zähmeti, bilimi, söýgini we zehini talap edýär. Merdana pederlerimiz bu ugurda hyjuwly zähmet çekipdirler. Bedewleriň ajaýyp ahalteke tohumynyň kemala getirilmegi munuň aýdýň mysalydyr. Şunuň bilen baglylykda, Gahryman Arkadagymyzyň «Ahalteke bedewi — biziň buýsanjymyz we şöhratymyz», «Gadamy batly bedew», «Atda wepa-da bar, sapa-da» atly kitaplarynda ýelden ywürük bedewler barada gymmatly maglumatlar beýan ediliýär.

Ýeri gelende bellesek, ýurdumyzda her ýylyň aprel aýynyň sonky ýekşenbesinde Türkmen bedewiniň milli baýramy ýokary derejede bellenilýär. Häzirki wagtda atçylyk sportuna bolan ünsün barha ýokarlanmagy, paýtagtymyzda we welaýatlarymyzda atçylyk toplumlarynyň gurlup, olarda gadymy döwürlerden bäri tohumy ýitirilmän gelinýän ahalteke bedewlerimiziň idedilmegi bolsa taryhy düplerimiziň mynasyp dowam etdirilýändigini görkezýär. Şeýle hem Halkara ahalteke atçylyk assosiasiýasynyň döredilmegi ýurdumyzda bedewlere goýulýan sarpadan nyşandyr.

Ýurdumyzda milli atçylyk sungatyny gorap saklamak, öwrenmek we ösdürmek, ýaş nesilleri atçylyk sportuna höweslendirmek, gyzyklama bildirýän ähli dasary ýurtly hyzmatdaşlar bilen bu pudakda netijeli gatnaşyklary gnetmek boýunça giň gerimli işleri alyp baryan türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, belent başlary aman bolsun, beýik işleri elmydama rowaçlyklara beslensin!

Bayramberdi NYÝAZLYÝEW,
Aba Annaýew adyndaky Halkara atçylyk akademiýasynyň atly sport, syýahatçylyk we milli at üstündäki oyunlar kafedrasynyň laboranty.

AÝDYMLY DÜNYÄNIŇ AŞYGY

SIZIŇ DEŇ-DUŞUŇYZ

Suratyny synlaýan deň-duşuňyzyň adyna Meýlis diýýärler. Ol — aýdymyň çyn aşygy. Aýdym — onuň üçin uly dünýä. Sazy duşup bilşi, owazyna maýyl bolup, ses goşup, aýdyma hiňleniş bu ugurdan ukyp-başarmygynyň ýokarydygyny görkezýär.

Ol — Daşoguz welaýatynyň Daşoguz şäherindäki daşary ýurt dillerine ýöriteleşdirilen 25-nji orta mekdebiň 6-njy synp okuwçysy Meýlis Atamyradow. Heniz körpejekä telewizorda ýa radioda aýdymdyr saz ýanlandygy üns bilen dinleýän oglanjyk çagalar bagynda hem aýdym aýdardy. Mekdebe gatnap ugrandan soň bolsa höwesini has-da artdy. Mugallymlarydyr deň-duşlary, tutuş masgalasy öwrenýän täze-täze aýdymlarynyň ilkinji dinleýjileri boldular.

Meýlisin kakasy Myrat aga hem, ejesi Sähra gelneje hem mugallym. Ol

edebiyat, taryh, matematika sapaklaryny aýratyn gowy görýär. Mugallymlar masgalasynda terbiýelenýän oglanjygyň aýdymçy bolmak islegine hem hiç kim garşy bolmady. Gaýtam, ony goldadylar,

her bir üstünligine guwandylar. Şeýle bolsa-da, Meýlis geljekde lukman bolmagy arzuw edýär.

Aýdymly dünýä aşyk Meýlis Daşoguz şäher Medeniýet merkeziniň çagalar we ýetginjekler öýünde hereket edýän ýörite gurnaga gatnap, yzygiderli kämilleşýär. Welaýat derejesindäki dürli dabaralarda aýdym aýdýar. Onuň aýdymlary «Türkmen owazy» teleýaýlymynda hem häli-şindi ýanlanyp dur. Elbetde, çyn yhlaslar ýele sowrulmaýar. Şunda Meýlisin gazanan üstünlüklerini belläp geçmek gerek. Ol heniz 4-nji synpdaka okuwçy oglanlaryň arasynda geçirilmegi däbe öwürülen «Merdana nesil — 2022» atly şadyýan bäsleşiginiň döwlet tapgyrynda 1-nji orna mynasyp boldy. Ýene-de şol ýylda ýaş alypbaryjylaryň bäsleşiginde welaýat tapgyrynda dogany bilen bilelikde 3-nji orny eýelediler.

Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly Meýlis üçin turuwbaşdan uly şatlyga beslenip geldi. Ýylyň ilkinji günlerinde

Gulbaba adyndaky Çagalar baýragyna mynasyp bolmagy onuň aýdym-saz sungatyna bolan söýgüsini has-da artdyrdy. Halypalary Türkmen Baýramow hem-de Jeren Gulnazarowa bu üstünlükleriň başlangyçdygyna, geljekde has uly ýenileriň garşyandygyna pugta ynanyp, oglanjyga: «Irginsiz türgenleşik kämilleşdirýändir» diýip, maslahatlaryny gaýgymaýarlary.

— Eziz Watanymyza, merdana halkymyza bolan söýgimi, bagtyýar döwrümizi aýdym-sazlaryň üsti bilen belentden wasp etmegi gowy görýän. Munuň üçin her gün aýdym aýdýan, saz çalyň, halypalary dinleýän. Bizin döwrebap bilim almagymyz, ukyp-başarmyklarymyzy kämilleşdirmeginiz üçin ähli şertler döredilýär. Bularyň ählisi üçin Gahryman Arkadagymyza hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyza egsilmez alkyşlarymyzy aýdýarys — diýip, körpe aýdymçy ýürek buýsanjyny beýan edýär. Biz bolsa oňa göwün beren sungat ýolunda ak arzuwlarynyň hasyl bolmagyny tiýs ýürekden arzuw edýäris.

SIZI BULAR GYZYKLANDYRÝARMY?

Älemiň merkezi nirededir?

Hemme ýerde. Älem, biler-menleriň aýtmagyna görä, takmynan, 13,8 milliard ýyl ozal bolan uly partlamada döredi we şondan bäri giňäp gelyär. Bu giňelişiň merkezi hemme ýerde. Älemiň nirededir ýerleşýändigine garamazdan, hemme zadyň şol bir tizlikde giňelýändigini ýa-da daşlaşandygyny duymak mümkin. Älemiň şar hökmünde, özümiň bolsa sferik şarda köp nokatlaryň biri hökmünde göz önüne getirsek, şar ulaldygyça, beýleki nokatlar bizden daşlaşar. Aslynda, her nokat bir-birinden şol bir tizlikde daşlaşýar. Haýsy nokady görkezýändiginize garamazdan, giňelýän topun merkezinde ýaly görnersiňiz. Şol bir zat üç ölçegli giňişlikde bolup geçýär.

Aýna haýsy reňkde?

Ýaşyl. Adamlar 10 milliondan gowrak dürli renklere tapawutlandyryp bilýärler, ýöne aýnanyň ak ýa-da kümüşsöw dälidigini göz önüne getirmek kyn. Aýna ähli şekilleri göni tersine serpikdirýär. Şu nukdaýnazardan, aýnalary biri-birine garşy goýsak, olar

öz-özlerini serpikdirip başlarlar we her täze şöhlelenmede ýaşyl öwürşüne eýe bolarlar.

Faýllar nire gidýär?

Haçan-da faýly pozanyňyzda, ony gaty diskdäki täze salga ugradýarsyňyz. Şol sebäpli kompýuter pozulan faýlyň ýerini boş görkezýär. Faýllar bolsa sifrlenlen maglumatlar binýadyna (binary digit) göçürilýär. Uly faýllar, köplenç, birnäçe ýerde saklanýar. Şeýlelikde, faýl hiç wagt ýok bolmaýar. Şonuň üçin pozulan faýllary dikeltmek hem mümkindir. Şunda ýörite programmalar (FileRecovery) ulanylýar.

Arylar reňkleri saýgaryp bilýärlermi?

Arylar hem adamlar ýaly gözi bilen görýärler, ýöne olaryň gözi başgaça görýär. Adatça, arylarda 3 sany kiçi, 2 sany uly göz bolýar. Uly gözler şekilleri, hereketleri we käbir renklere görmäge ýardam berýär, kiçi gözler bolsa ýagtylygynyň derejesini, ugruny, şeýle hem denagramlylygy saklamaga täsir edýär. Aýmylaryň geçiren barlaglaryna görä, aýlaryň uly gözleri gök, sary we belli bir derejede ýaşyl renklere görmäge ukyplydyr. Gyzyl reňk bolsa olar üçin garamtyl görünüşde görünýär. Arylaryň renklere görüp bilmege gülleri tapmakda we ugur kesgitlemekde möhüm orna eýedir.

KIM BOLASYŇ GELÝÄR?

Sport — saglyk, sport — ruhubelentlik, sport — gözellig. Döwlet Baştutanymyzyň nygtaýşy ýaly, bedenterbiýe we sport döredijilik başlangyçlaryny, maksada okgunlylygy höweslendirýän sagdynlygyň hem gujur-gaýratynyň çeşmesidir. Şoňa görä-de, men hem kiçiklikden bäri sportuň sambo, dzyudo ýaly görnüşleri bilen meşgullanyp, dürli ýaryşlara gatnaşýaryn. Tällimçi, wagtynda sportuň sambo görnüşini boýunça dünýä we yklym bäsleşikleriniň çempiony, usat türgen Kerim Allanurowdan tällim almagym saýlan sport görnüşlerimiň ähli emellerini inçeligi bilen öwrenmegime ýardam berdi.

İn uly maksadym — dünýä çempiony bolmak. Bu maksadyma ýetmek üçin hem okuwymdan boş wagt-larym saýlan sport görnüşim boýunça yzygiderli türgenleşik geçýärin. Bu özüniň netijesini hem berýär. Şunda 2024-nji ýylda Aşgabat şäheriniň bedenterbiýe we sport baradaky Baş müdirliginiň 4-nji sport mekdebinde 2010-2011-nji ýyllarda doglan ýetginjekleriň arasynda geçirilen ýurdumyzyň aýyk birinjiliginde sportuň sambo görnüşini boýunça 55 kilogram agramda çykyş edip, 1-nji orny eýeledim. Mundan başga-da, geçen ýyl Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komitetiniň ýaş olimpiýaçylary taýýarlayan mekdebi tarapyndan geçirilen ýurdumyzyň ýetginjekleriniň arasyndaky aýyk birinjiliginde-de 1-nji orna mynasyp boldum.

Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylymyz hem turuwbaşdan üstünlüklere beslenýär. Ýakyn-da bolsa Aşgabat şäheriniň bedenterbiýe we sport baradaky Baş müdirliginiň 1-nji sport mekdebinde 2011-2012-nji ýyllarda doglan ýetginjekleriň arasynda geçirilen ýurdumyzyň aýyk birinjiliginde sportuň sambo görnüşini boýunça 58 kilogram agramda çykyş edip, 1-nji orny eýeledim. Bu üstünlüklerim, meni ýene täze ýenişlere ruhlandyýar.

Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň tagallalary bilen ýurdumyza sportuň ähli görnüşleri bilen meşgullanmak üçin gün mümkinçilikler döredilýär. Şol mümkinçiliklerden peýdalanylýp, diňe bir sportuň sambo görnüşini bilen däl, eýsem, dzyudo, erkin göreş ýaly ugurlarda hem başarmygym synap görýärin. Hatda deň-duşlarymyň arasynda birnäçe baýrakly orunlary hem eýeledim. Sportuň bu ugurlarynyň ählisinde hem dünýä arenalarynda çykyş edip, ýaşyl tugumyzy belentden parlatmak isleýärin. Häzirki wagtda bolsa tejribeli tällimçiler Dörtguly Tejenow, Tejen Tejenow, Kerim Allanurow ýaly ussatlardan tällim alyp, halkara ýaryşlara taýýarlanýaryn.

Bedenterbiýäni we sporty ösdürmek babatda ähli döwrebap şertleri döredip beryän Milli Liderimiziň hem-de hormatly Prezidentimiziň janlary sag, belent başlary aman bolsun!

GANATLY

(HEKAÝA)

Indi näçe gündür Sapar aganyň at ýatagynyň töwereginde saryýagyzy, gulajyklary pakgaryp duran, çepiksije nätanys oglanjyk peýda boldy. Ezýaka köynekli oglanjygyň bedew ata bolan söýgüsi gözlerinde buldurup duran-soň, gary seýis oňa gaty-gaýrym sözem aýdyp durmady. Sebäbi bu oglanjygyň beýleki garagol çagalara meňzemeýänligi onuň özüni alyp barşynda-da açyk duýulýardy.

Ol her gün irden gelýär, tä Gün günorta bolýança-da at ýatagynyň töwereginde aýrylmaýar. Sapaklary öýlän başlaýan bolary, ikindinara ýene ýantorbasyňy omzundan asyp, at ýatagynyň ýanyndaky oýtam köçäniň ugrunda durandyr. Goja seýisniň bu oglaň her gün nazarynyň düşmesi oňa öz oglan döwürlerini ýatladýardy.

Sapar aga-da mundan 40 ýyl ozal, edil şu oglanjyk ýaly, at ýatagynyň töwereginde jansereki. Eýsem näme, türkmen agaç bedew ata bolan söýgüsi onuň ganynda bar ahyr! Oglanjyga gaty-gaýrym söz aýtmasa-da, seýisniň ýüzi biraz agrasrak bolansoň, onuň bilen içgin sözleşibermeyärdi. Yogsa oglanjygyň nazarynda birgiden jogapsyz sowallaryň bardygyny gary seýis duý-

manam durandyr. Oglanjyk bolsa her gün sessiz gelip, sessizem yzyna köwlenirdi.

Bir günem at ýatagynyň töwereginde köwejekläp aýlandy durdy. Bir elindäki kitaba seredýär, bir atlara seredýär. Aýlana-aýlana gözleýän zadyny tapmadyk bolara çemli, ahyrly gary seýisniň ýanyna geldi-de, salam berdi. Soňra elindäki Göroglynyň kitabyndaky suraty görkezdi-de:

— Daýy, hany bularyň ganatlysy? Ýa olar başga ýatagda saklanýardymy? — diýip, garaşylmadyk sowally orta oklaýdy.

Sapar aganyň ýüzüne ýagtylyk çäýildi. Hakydasynda birnäçe ýyl mundan ozal seýisniň hut özüniň hem şu sorag bilen at ýataga gelendigi ýadyna düşdi. Nazary bilen oglanjygy boýdan-başa synlady-da, adyny sorady. Adynyň Röwşendigini aýdan oglan elindäki kitabynyň ýüzünü sypalap, gussaly gözlerini atlara öwürdi. Sapar aga Röwşeniň ýanyna bardy, gataňsy aýalary bilen saçlaryny sypalamaga durdy. Soňra söze başlady:

— Oglum, bu atlaryň ganatlysy ýok. Ýöne olaryň ganaty hemmelere görünmeýär.

— Size görünýärmä, daýy, olaryň ganaty?

— Elbetde. Men hut şol ganatlaryň aşygy bolam-soň, ömrümi bedew atlara bagyşladym.

Içerki at ýatagdan tüweleý ýaly okdurylyp çykan jahyl ýigidiň gohy Röwşen bilen Sapar seýisniň düzümine nokat goýdy. Başyndaky başgabyny ýokaryk zyňyp, towsaklap duran ýigit gyrgymaga durdy: «Sapar aga, buşluk! Söýünji! Söýünji! Sapar aga, buşluk!»

Sapar aga içerki ýataga bakan ylgady. Nämäniň nämedigine düşünmedik oglanjyk näderini bilmän kürtürüp durşuna, gary seýisniň yzy bilen ýataga girdi. Ýaňy dünýä gelen taýy sypalap duran Sapar aga:

— Tüweleme, Röwşen jan, seň-ä aýagynyň düşäýdi, biziň athanamyzda ýene-de bir düzgün bar. Eger-de myhman gelende atyň gulanlasy, taýçaganyň adyny myhman saýlaýar. Aýt hany, oglum, biz muňa näme at dakarys?

Oglan geňgalyjylyk bilen taýyň ýanyna bardy, ony emay bilen sypalamaga durdy. Garry seýis unudylan soragyny gaýtaldy.

— Ýeri-how, Röwşen, taýyňa näme at goýarsyň? Oglanjyk taýy sypalap durşuna pyşyrdady:

— Ganatly!..

Nuryagdy NURYAGDYÝEW,

Ahal welaýatynyň Bäherden etrabyndaky 10-njy orta mekdebiň mugallymy.

ABUNA — 2025

HORMATLY OKYJYLAR!

2025-nji ýylyň ilkinji ýarymy üçin «Nesil» gazetiniň çap edilýän görnüşine abuna ýazylýşyňyň başlanandygyny habar berýäris. Gazetimiziň kagyz görnüşine abuna ýazylmak üçin «Türkmenpoçta» poçta aragatnaşyk kompaniýasynyň bölümlerine ýüz tutup bilersiňiz. «Nesil» gazetiniň kagyz görnüşini abuna ýazylmagyň alty aýlygynyň bahasy 15 manat 90 teňňe.

Habarlaşmak üçin telefon belgileri: 93-17-36, 93-01-55, 93-28-55, 93-11-96.

«Nesil» gazetini iki görnüşde — çap edilýän hem-de elektron görnüşdäki nesirler boýunça ýazylýp bilersiňiz. Gazetimiziň elektron görnüşine «turkmenmetbugat.gov.tm» internet sahypasyndan hem-de «Türkmenmetbugat» mobil goşundysyndan «Merkezi gazet-žurnallar we welaýat gazetleri» bukhasyndan ýazylýp bolýandygyny ýatladýarys.

Habarlaşmak üçin telefon belgilerimiz: 38-61-57, 39-95-27.

Sahypany taýýarlan Atamyrat ÝAZWELIÝEW, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň talyby, «Nesil».

ESASLANDYRYJYSY — TÜRKMENISTANYŇ MINISTRLER KABINETI

BAŞ REDAKTOR ARTYKGULY HOJABERDIÝEW

NESIL
E-mail: nesil-gazeti@sanly.tm

TELEFONLAR: JOGAPKÂR KÂTIP — 39-96-49. KABULHANA — 38-61-57, 38-61-86 (FAXS), BÖLÜMLER: 39-95-26, 39-96-35, 39-96-36, 39-96-37. BIZIŇ SALGYMYZ: 744604, Aşgabat, Garaşsyzlyk şaýoly, TÜRKMENBAŞYNYŇ ERKIN DÖREDIJILIK MEKANY. «Nesil» gazetiniň redaksiýasy. Belgisi 69454. GAZETIŇ DÖREDILEN SENESI: 02.01.1992 ý. Gazet işenbe hem senbe günleri çykýar. Redaksiýa gelen gollazmalar yzyna gaýtarylmaýar, olara jogap we syn berilmeýär. Nusgasy 12.000. A — 116170. Mäçberi 4 sahypa. Bahasy 30 teňňe. Gazetiň asyl nusgasy Hojalyk hasaplaşygynyň redaksiýa birleşiginiň Kompýuter merkezinde taýýarlanylýdy. Gazet Metbugat merkezinde ofset usulynda çap edilý. Çap edilşiniň hiline Metbugat merkezi jogap berýär. Olaryň telefoný — 39-95-36. Gazeti elektron görnüşde «turkmenmetbugat.gov.tm» we «metbugat.gov.tm» internet sahypalaryndan hem-de «Türkmenmetbugat» mobil goşundysyndan okap bilersiňiz.

